Do?um Sonras? Ba?lanma Ölçe?i (DSBÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Do?um Sonras? Ba?lanma Ölçe?i (DSBÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20108

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Do?um Sonras? Ba?lanma Ölçe?i (DSBÖ), ebeveyn ve bebek aras?ndaki kritik ilk dönemdeki ba?lanma kalitesini de?erlendirmek üzere Türk kültürüne uyarlanm?? bir araçt?r. Bu ölçek, annelerin bebekleriyle kurduklar? duygusal ve davran??sal ili?kiyi, özellikle de ba?lanmada ya?anabilecek potansiyel güçlükleri ve riskleri belirlemeyi hedefler. Ölçek toplam 25 maddeden olu?makta ve 6'l? Likert ölçe?i format?nda derecelendirilmektedir. Ölçe?in güvenilirlik çal??mas?, 2014 y?l?nda Yalç?n ve arkada?lar? taraf?ndan yay?mlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Do?um Sonras? Ba?lanma, Anne-Bebek ?li?kisi, Psikometrik Uyarlama, Ba?lanma Teorisi, Ebeveynlik, Güvenilirlik.

Yazarlar

S. Songül Yalç?n, E. Örün, P. Özdemir, B. Mutlu, A. Dursun.

Amaç

Do?um Sonras? Ba?lanma Ölçe?i (DSBÖ), annelerin do?um sonras? dönemde bebekleriyle kurduklar? duygusal ve davran??sal ba?lanma kalitesini sistematik olarak ölçmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, özellikle ba?lanma sürecinde ortaya ç?kabilecek olas? bozukluklar?, reddetme e?ilimlerini ve bebek bak?m?nda ya?anan gerginlikleri tespit etmede klinik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m için tasarlanm??t?r.

Bu spesifik adaptasyon çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an anneler üzerindeki psikometrik özelliklerini, özellikle de iç tutarl?l?k güvenilirli?ini test etmek ve Türk popülasyonuna geçerli bir de?erlendirme arac? sunmak amac?yla gerçekle?tirilmi?tir.

Yap?

DSBÖ, psikolojideki temel ba?lanma teorisi üzerine kurulmu?tur. Ölçtü?ü temel yap?, annenin do?um sonras? dönemde bebe?ine kar?? gösterdi?i duygusal yak?nl?k, hassasiyet ve tepkiselliktir. Ölçek, ba?lanman?n kalitesini teorik olarak dört temel alt boyutta incelemektedir:

Ba?lanmada Bozukluk (Alt Ölçek 1)
Reddetme ve Sinirlilik (Alt Ölçek 2)
Bebek Bak?m?nda Gerginlik (Alt Ölçek 3)
?stismar Riski (Alt Ölçek 4)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ancak, güvenilirlik analizleri sonucunda alt ölçeklerin baz?lar? dü?ük iç tutarl?l?k gösterdi?i için, ölçe?in pratik de?erlendirmesi genellikle tek bir toplam skor üzerinden yap?lmaktad?r (bkz. Güvenirlik ve Faktör Analizi bölümleri).

Geçerlik

Yalç?n ve arkada?lar?n?n 2014 tarihli güvenilirlik çal??mas?nda geçerlik analizlerine dair spesifik istatistiksel sonuçlar do?rudan belirtilmemi?tir. Uyarlama çal??malar?nda geçerlik, genellikle orijinal ölçe?in yap?sal uygunlu?unun korunmas? ve kültürel e?de?erlili?in sa?lanmas? yoluyla desteklenir.

Ölçe?in tam psikometrik de?erlendirmesi için, gelecekteki ara?t?rmalar?n, yap? geçerli?ini (örne?in, Do?rulay?c? Faktör Analizi) ve di?er ba?lanma ölçütleriyle ili?kisini inceleyen ölçüt ba??ml? geçerlik çal??malar?n? içermesi önerilmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenilirli?i, **Cronbach alfa** katsay?s? kullan?larak de?erlendirilmi?tir. DSBÖ'nün 25 maddelik toplam skoru için hesaplanan Cronbach alfa de?eri 0.75 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, ölçe?in genel olarak psikometrik literatürde kabul edilebilir bir iç tutarl?l?k düzeyine sahip oldu?unu göstermektedir.

Alt ölçeklerin güvenilirlik katsay?lar? ise daha dü?ük de?erler sergilemi?tir:

Ba?lanmada Bozukluk (Alt Ölçek 1): 0.62
Reddetme ve Sinirlilik (Alt Ölçek 2): 0.53
Bebek Bak?m?nda Gerginlik (Alt Ölçek 3): 0.40
?stismar Riski (Alt Ölçek 4): 0.11

Özellikle 4. alt ölçe?in (?stismar Riski) tutarl?l?k katsay?s?n?n (0.11) son derece dü?ük olmas?, bu alt ölçe?in ba??ms?z bir boyut olarak güvenilir bir ?ekilde ölçüm yapamad???n? ortaya koymu?tur.

Faktör Analizi

Güvenilirlik analizlerinin sonuçlar?na dayanarak, ölçe?in faktör yap?s? hakk?nda önemli bir karar al?nm??t?r. Teorik olarak dört alt boyuttan olu?mas?na ra?men, 4. alt ölçe?in (?stismar Riski) iç tutarl?l???n?n (Cronbach alfa = 0.11) kabul edilemez düzeyde dü?ük olmas? nedeniyle, ara?t?rmac?lar bu alt ölçe?in ayr? bir faktör olarak de?erlendirilmesinden vazgeçmi?tir.

Bu nedenle, Do?um Sonras? Ba?lanma Ölçe?i'nin (DSBÖ) Türk örnekleminde pratik de?erlendirmesi, 25 maddenin tamam?n? kapsayan **tek bir toplam skor** üzerinden yap?lmas?

ARABPSYCHOLOGY.COM

tavsiye edilmi?tir. Bu yakla??m, zay?f tutarl?l??a sahip alt boyutlar?n neden olabilece?i yorumlama hatalar?n? minimize etmeyi sa?lam??t?r.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale), 25 madde

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Anneler (Mothers)

Age Group: Do?um sonras? dönemdeki anneler (Postpartum mothers)

Population Details: Türk anneler örneklemi üzerinde psikometrik özellikleri incelenmi?tir.

Test Methodology: Ölçek, 6'l? Likert ölçe?i kullan?larak derecelendirilir. Derecelendirme format? 0=her zaman ile 5=hiçbir zaman aras?nda de?i?mektedir. Yüksek toplam skorlar, annenin bebe?iyle kurdu?u ba?lanmada daha fazla zorluk veya risk oldu?unu gösterir.

Anahtar Kelimeler

Do?um Sonras? Dönem, Anne-Bebek Ba?lanmas?, Psikometri, Psikolojik Test, ?ç Tutarl?l?k, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: siyalcin@hacettepe.edu.tr (Sorumlu Yazar: S. Songül Yalç?n)

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2014 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m?, bilimsel ara?t?rmalar d???ndaki ticari veya klinik amaçlar için sorumlu yazar (S. Songül Yalç?n) ile ileti?ime geçilerek izin al?nmas?n? gerektirebilir. Ücret bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Kaynaklar

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yalç?n, S.S., Örün, E., Özdemir, P., Mutlu, B. ve Dursun, A. (2014). Türk Annelerde Do?um Sonras? Ba?lanma Ölçeklerinin güvenilirli?i. *Çocuk Sa?l??? ve Hastal?klar? Dergisi*, 57, 246-251.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: dogum-sonrasi-baglanma-olcegi-dsbo-toad.pdf

Do?um Sonras? Ba?lanma Ölçe?i (DSBÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Kaynak içerikte ölçe?in maddeleri yer almamaktad?r. Ölçek toplam 25 maddeden olu?maktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM